

Kitab Daniel - Nomor Satus Sewidak Lima

Mbabar Permadani Profetik: Wiwit saka Alexander Agung tekan Roma Modern

Jeff Pippenger

2024-03-29

Saiki kita bakal nimbang sajarah kang dumadi sawisé patiné Aleksander Agung kanthi ndadak, kang nggambarake taun 538 nganti tekan wekasaning jaman ing taun 1798.

Lan nalika dhèwèké wis jumeneng, kratoné bakal diremuk, lan bakal kabagi marang papat angin ing langit; lan ora marang turuné, uga ora miturut kakuwasané sing wis dipréntahaké: amarga kratoné bakal dicabut, malah kanggo wong liya saliyané wong-wong mau. Lan ratu ing sisih kidul bakal dadi kuwat, lan salah siji saka para pangerané; lan dhèwèké bakal luwih kuwat tinimbang dhèwèké, sarta nduwèni panguwasa; panguwasané bakal dadi panguwasa sing gedhé. Lan ing pungkasaning taun-taun mau, padha bakal padha nggabungaké dhiri; amarga putri ratu saka sisih kidul bakal sowan marang ratu ing sisih lor kanggo damel prajanjèn: nanging dhèwèké ora bakal bisa njaga kakuwataning lengen; mangkono uga dhèwèké ora bakal tetep jumeneng, utawa lengené: nanging dhèwèké bakal diserahaké, lan wong-wong sing ngeteraké dhèwèké, lan wong kang nglairaké dhèwèké, lan wong kang ngiyataké dhèwèké ing jaman-jaman iku. Nanging saka salah siji pang saka oyodé bakal ana siji sing jumeneng ing kalungguhané, kang bakal teka karo bala, lan bakal mlebu ing bètèngé ratu ing sisih lor, lan bakal tumindak nglawan wong-wong mau, sarta bakal menang: Lan uga bakal nggawa dadi tawanan menyang Mesir para allahé, bebarengan karo para pangerané, sarta karo piranti-pirantié sing aji saka salaka lan emas; lan dhèwèké bakal lestari luwih akèh taun tinimbang ratu ing sisih lor. Mangkono ratu ing sisih kidul bakal mlebu ing kratoné, lan bakal bali menyang nagarané dhéwé. Daniel 11:4–9.

Pungkasane, sawisé karajané Aleksander Agung kapérang, wong-wong sing padha rebutan pangwasané atas bekas karajan kuwi banjur ngrembaka dadi loro karajan utama. Sing siji nguwasani sisih kidul saka bekas kakaisarané Aleksander, lan sijiné manèh nguwasani sisih lor. Wiwit titik iku ing narasi kenabian, loro kuwi mung diarani minangka raja kidul lan raja lor. Sawisé perjuangan ngrebut kakuwasan donya tekan ing tataran nalika mung digambarake antarané raja lor lan raja kidul, pralambang saka loro karajan iku terus lumaku sajroning sakabèhé pasal kasebut.

Ing ayat kaping lima, ratu ing kidul diadegaké, lan dhèwèké kuwat, nanging ratu ing lor uga kuwat lan karajané luwih gedhé. Banjur ing ayat kaping nem, ratu ing kidul ngusulaké sawijining prajanjèn pasêkuton karo karajan ing lor. Prajanjèn tentrem iku diteguhaké déning ratu ing kidul kanthi masrahaké putriné marang ratu ing lor, supaya ratu ing lor bisa nggarwa dhèwèké lan ngesahaké pasêkuton mau lumantar ikatan kulawarga. Ratu ing lor sarujuk, banjur nyingkiraké garwané, lan nggarwa putri raja saka kidul, lan pasêkuton iku

wiwit ditindakaké.

Ing wekasané sang putri kidul nglairaké anak lanang, nanging ing pungkasané raja lor kesel marang garwané sing anyar, banjur nyingkiraké dhèwèké, kaya déné kang wis tau ditindakaké marang garwané kang kapisan, lan njupuk manèh garwané kang kapisan. Nanging sanalika garwa kang asli wis kapulihaké lan nduwèni kalodhangan, dhèwèké matèni raja lor, pangantèn putri saka kidul, anaké, lan sakèhé para pangiringé saka Mesir. Tindakane garwa kang asli kang matèni sang putri kidul lan anaké ndadèkaké kulawargané sang putri kidul nesu banget, lan salah siji saka para saduluré nglumpukaké bala lan nyerang karajan lor.

Bala tentara sisih kidul ngalahaké raja sisih lor, lan garwa kapisan sing wis matèni raja sisih lor, bebarengan karo pangantèn wadoné saka sisih kidul lan anaké, banjur dipatèni. Putrané garwa asli, sing wis diangkat dadi raja pamaréntah sisih lor nalika bapaké seda, dicekel lan digawa bali menyang Mesir déning raja sisih kidul, bebarengan karo sawatara artefak Mesir lan brahala sing biyèn wis direbut saka karajan sisih kidul déning karajan sisih lor ing peperangan-peperangan sadurungé. Bareng wis tekan Mesir, raja sisih lor sing katangkep iku tiba saka jaran lan mati. Uriah Smith ngenali sajarah iku kaya mangkéné.

“AYAT 6. Lan ing pungkasaning taun-taun padha bakal ngiket dhiri bebarengan; amarga putraning ratu saka sisih kidul bakal sowan marang ratu saka sisih lor kanggo damel prajanjian; nanging dheweke ora bakal tetep nyekel kakuwataning lengen; mangkono uga dheweke ora bakal jejeg, lan lengené uga ora; nanging dheweke bakal diserahaké, mangkono uga wong-wong sing ngirid dheweke, lan wong kang nglairaké dheweke, lan wong kang nguwataké dheweke ing wektu-wektu iku.”

“Antarane para ratu ing Mesir lan Siria kerep ana peperangan. Mligi mangkono kedadeyane tumrap Ptolemy Philadelphus, ratu kapindho ing Mesir, lan Antiochus Theos, ratu katelu ing Siria. Ing wekasané padha sarujuk damel katentreman kanthi sarat bilih Antiochus Theos kedah nyingkiraké garwa lawasé, Laodice, lan anaké lanang loro, sarta kedah nggarwa Berenice, putri Ptolemy Philadelphus. Mulané Ptolemy ngeteraké putriné marang Antiochus, kanthi maringi mas kawin ingkang ageng sanget bebarengan karo putriné punika.

“Nanging dhèwèké ora bakal nahan kakuwasaning lengen;’ tegesé, kapentingan lan kakuwasané ana ing ngarsané Antiochus. Lan mangkono pancèn kelakon; amarga sawatara wektu sawisé iku, ing sawijining ledhaking katresnan, Antiochus mbalèkaké garwané kang kapisan, Laodice, lan anak-anaké, menyang karaton manèh. Banjur pangandika pamedharan iku mangkéné, ‘Lan dhèwèké [Antiochus] ora bakal lestari, mangkono uga lengené,’ utawa turuné. Laodice, sawisé dibalèkaké marang sih lan kakuwasan, wedi manawa, awit owah-gingsiring wataké, Antiochus bakal ngasoraké dhèwèké manèh lan nimbali Berenice bali; lan merga nganggep yèn ora ana apa-apa kejaba pati Antiochus kang bakal dadi pangreksan kang satuhu tumrap kamungkinan mangkono, dhèwèké ndadèkaké Antiochus diracun ora suwé sawisé kuwi. Mangkono uga turuné saka Berenice ora nggantèni dhèwèké ana ing karajan; amarga Laodice

kanthi cermat ngatur prakara-prakara supaya dhampar karajan kaamanaké tumrap putrané kang mbarep, Seleucus Callinicus.”

“Nanging piala kang mengkono kuwi ora bisa suwé ora kalawan kaukum, kaya dene wangsit iku sabanjuré mratélakaké, lan kaya dene sajarah sabanjuré mbuktèkaké.

“AYAT 7. Nanging saka salah siji pang saka oyod-oyodé bakal ana wong siji kang ngadeg ing kalengghané, kang bakal teka karo bala tentara, lan bakal mlebu menyang bètèngé raja lor, lan bakal tumindak nglawan wong-wong mau, sarta bakal menang: 8. Lan uga bakal nggawa wong-wong tawanan menyang Mesir, para allahé, bebarengan karo para panggedhéné, lan karo piranti-pirantié kang aji saka salaka lan emas; lan dhèwèké bakal lestari luwih akèh taun tinimbang raja lor. 9. Mangkono raja kidul bakal mlebu menyang karajané, lan bakal bali menyang nagarané dhéwé.”

“Pang sing metu saka oyod kang padha karo Berenice iku yaiku saduluré, Ptolemaeus Euergetes. Ora suwe sawisé panjenengané nggentèni ramane, Ptolemaeus Philadelphus, ing kraton Mesir, kanthi murub pepénginan kanggo males pati saduluré, Berenice, panjenengané nglumpukaké bala tentara kang gedhé banget, banjur nyerbu tlatah ratuning lor, yaiku Seleucus Callinicus, kang bebarengan karo ibuné, Laodice, mrentah ing Siria. Lan panjenengané menang nglawan wong-wong mau, nganti bisa nelukaké Siria, Cilicia, wilayah-wilayah ing dhuwur sabrangané Kali Efrat, lan meh kabèh Asia. Nanging bareng krungu yèn ana pambrontakan ing Mesir kang nuntut supaya panjenengané bali menyang nagara, panjenengané ngrampog karajané Seleucus, njupuk patang puluh ewu talenta salaka lan prau-prau aji, sarta rong èwu limang atus reca para déwa. Ing antarané iku ana reca-reca kang biyèn tau dijupuk déning Cambyses saka Mesir lan digawa menyang Persia. Wong Mesir, awit sakabèhé kacemplung ing penyembahan brahala, maringi marang Ptolemaeus sesebutan Euergetes, utawa Sang Dermawan, minangka pakurmatan amarga panjenengané kanthi mangkono, sawisé pirang-pirang taun, mulihaké manèh para déwané sing biyèn kaasta tawanan.”

“Miturut Uskup Newton, iki iku katrangané Jerome, sing dijupuk saka para sejarawan kuna; nanging, miturut pangandikané, isih ana para panulis sing karyané isih lestari, kang negesaké sawatara rincian sing padha. Appian mratelakaké marang kita yèn sawisé Laodice matèni Antiochus, lan sabanjuré uga Berenice lan anaké, Ptolemy, putrané Philadelphus, kanggo males pati-patèn mau, nyerbu Siria, matèni Laodice, lan maju nganti tekan Babil. Saka Polybius kita mangertèni yèn Ptolemy, kang dijuluki Euergetes, merga banget nesu déné adhine wadon, Berenice, diperlakokaké kanthi kejem, lumaku mlebu Siria karo bala tentara, lan ngrebut kutha Seleucia, kang sawisé iku nganti sawatara taun dijaga déning garnisun para ratu Mesir. Mangkono dhèwèké mlebu ing bètèngé raja sisih lor. Polyenus netepaké yèn Ptolemy ndadèkaké awaké dadi panggedhéné kabèh tanah wiwit Gunung Taurus nganti tekan India, tanpa perang utawa paprangan; nanging kanthi klèru panemuné iku diprayogakaké marang bapak, dudu marang anak. Justin negesaké yèn saupama Ptolemy ora ditimbal bali menyang Mesir amarga ana pambrontakan ing njero nagara, temenan dhèwèké bakal ngwasani kabèh karajané Seleucus. Mangkono raja sisih kidul mlebu ing panguwasané raja sisih lor, lan

banjur bali menyang nagarané dhéwé, kaya kang wus diramalaké déning nabi. Lan dhèwèké uga terus urip luwih akèh taun tinimbang raja sisih lor; awit Seleucus Callinicus séda ana ing pambuwangan, marga saka tumiba saka jarané; déné Ptolemy Euergetes isih urip ngluwihi dhèwèké patang utawa limang taun.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 250–252.

Salah sawijining ciri kenabian saka Roma, lan mulane uga saka raja ing sisih lor, yaiku manawa supaya bisa ditegakaké ing dhampar, telung alangan géografis kudu ditaklukaké. Raja pisanan ing sisih lor sawisé karajané Aleksander pecah ditegakaké déning Seleukus Nicator, sing tau ngladèni dadi jenderal tumrap Ptolemy (raja ing sisih kidul) sajrone sawatara wektu antarané taun 316 lan 312 SM. Ayat lima nyandhak prakara iki nalika ngandika, “Lan raja ing sisih kidul bakal dadi kuwat, lan salah siji saka para pangérané; lan dhèwèké bakal dadi luwih kuwat tinimbang dhèwèké.” Ptolemy iku raja ing sisih kidul, lan dhèwèké nduwèni sawijining jenderal (salah siji saka para pangérané), sing wis katemtokaké bakal dadi luwih kuwat tinimbang Ptolemy, lan ukara pungkasan ing ayat lima ngandika, “lan bakal nduwèni kakuwasan; panguwasané bakal dadi panguwasa kang gedhé.” Jenderalé Ptolemy, yaiku Seleukus, bakal dadi raja pisanan ing sisih lor. Nanging supaya Seleukus bisa dadi raja ing sisih lor, dhèwèké kudu misah saka raja ing sisih kidul, lan sawisé iku nelukaké telung wewengkon géografis.

Wilayah kapisan sing ditaklukaké déning Seleucus yaiku Wétan ing taun 301 SM. Banjur dhèwèké naklukaké Kulon (sing wis dicekel déning panerusé Cassander) ing taun 286 SM, lan sawisé iku dhèwèké njupuk wilayah kateluné ing Lor nalika dhèwèké ngalahaké Lysimachus ing taun 281 SM. Raja saka lor diteguhaké ing dhampar ing taun 281 SM.

Prajanjen tentrem sing banjur kabentuk karo ratu ing sisih kidul kelakon ing taun 252 SM. Nem taun sawisé iku, ing taun 246 SM, Berenice (putri saka sisih kidul), putrané, lan kabèh para pengiringé dipatèni. Sawisé iku ratu ing sisih kidul nangkèp putrané Laodice, yaiku Seleucus Callinicus, lan nggawa bali dhèwèké menyang Mesir, ing kana dhèwèké mati ambruk saka jaran. Mangsa pamaréntahan ratu kapisan saka sisih lor wiwit taun 281 SM nganti taun 246 SM, kang padha karo telung puluh lima taun.

Ratu ing sisih lor kang kapisan ing bab sewelas nelukaké telung alangan géografis supaya bisa mapan ana ing dhampar. Roma kapir uga nelukaké telung alangan géografis supaya bisa mapan ana ing dhampar [Waca Daniel 8:9], lan Roma Kapapal nelukaké telung alangan géografis supaya bisa mapan ana ing dhampar [Waca Daniel 7:20]. Roma modhèren uga nelukaké telung alangan géografis supaya bisa mapan ana ing dhampar [Waca Daniel 11:40–43].

Sawisé mapan ing dhampar, ratu sisih lor kang kapisan mrentah sajroning telung puluh lima taun. Sawisé mapan ing dhampar, Roma kapir mrentah sajroning “sapepadhaning mangsa” (telung atus nem puluh taun). Sawisé mapan ing dhampar, Roma kapausan mrentah sajroning “sapepadhaning mangsa, pirang-pirang mangsa, lan satengahing mangsa” (sewu rong atus nem puluh taun). Sawisé mapan ing dhampar, Roma modhèren bakal mrentah

sajroning patang puluh loro sasi simbolis (uga kacathet minangka “sawijining jam”).

Sadherek White maringi katrangan marang kita manawa “akèh sajarah kang kacathet ing Daniel bab sewelas bakal katindakaké manèh.” Banjur piyambakipun nyuplik ayat telung puluh siji nganti telung puluh enem, lan ngandika, “pemandhangan-pemandhangan kang padha karo kang katrangané ana ing tembung-tembung iki bakal kelakon.” Ing ayat-ayat kasebut Roma kapapaan (kang dadi nisthaning karusakan), “disèlèhaké” ing dhampar ing taun 538, banjur nganiaya umating Allah sajroning “pirang-pirang dina” (sewu rong atus sewidak taun), nganti “bebendu” kang kapisan kasampurnakaké ing taun 1798. Sajarah ing ayat telung puluh siji nganti telung puluh enem diulang manèh ing enem ayat pungkasaning bab sewelas, nanging sajarah iku uga wis dilambangaké kanthi sampurna ing ayat lima nganti sanga.

Madegé Seleucus minangka raja sisih lor ing taun 281 SM cocog karo taun 538. Kalorone nggambarake panguwasa raja sisih lor kang dilenggahaké ing dhampar nalika rampungé panaklukan marang telung alangan géografis. Mangsa pamaréntahan kepausan diandharaké kanthi sawatara cara: sèwu rong atus sewidak dina, patang puluh loro sasi, satunggal mangsa, pirang-pirang mangsa lan sapéranganing mangsa, satunggaling antara wektu, lan telung setengah taun. Pamaréntahan Seleucus lumaku telung puluh lima taun, lan saprasepuluh, utawa persepuluhan, saka telung puluh lima iku telung setengah.

Saprasepuluh saka telung puluh lima taun uga diandharaké minangka “telung koma lima” (3,5) taun. “Telung setengah” iku minangka pralambang mangsa pamaréntahan kepausan.

Kapapaan nampa tatu pati ing taun 1798 nalika ratu kidul, Napoleon Bonaparte (tegesé “putra kang begja”), ngutus jendralé kanggo nyekel paus dadi tawanan. Setaun sawisé iku, ing taun 1799, paus mati ana ing pangasingan, padha kaya ratu lor kang kapisan sing uga wis digawa dadi tawanan déning ratu kidul. Seleucus Callinicus mati amarga tiba saka jaran nalika dadi tawanan ing Mesir. Paus iku sing nunggangi kéwan mau. Kéwan iku nggambaraké sistem pulitik sing dienggo paus kanggo nglakoni pakaryan-pakaryané kang satanis. Kéwan mau dipatèni ing taun 1798, lan paus sing wis nunggangi lan mrentah ngungkuli kéwan mau mati setaun sawisé iku. Seleucus Callinicus mati amarga tiba saka jaran (kéwan sing ditungganginé). Panawanané kapapaan ing taun 1798 lan 1799 dipratandhakaké kanthi sampurna déning panawanané ratu lor kang kapisan.

Apa kang ndadèkaké bebenduné ratu saka sisih kidul marang ratu saka sisih lor yaiku prajanjèn tentrem kang wis dilanggar, kang dilambangaké déning disisihaké Berenice (pangantèn wadon saka kidul) lan pati sabanjuré ana ing tangané Laodice. Napoleon wis mlebu ing sawijining prajanjèn tentrem antarané Prancis Révolutionèr lan nagara-nagara kepausan ing taun 1797. Prajanjèn iku dijenengi manut kutha Tolentino ing Ancona, Italia, panggonan prajanjèn iku ditandhatangani. Sacara resmi prajanjèn iku dipungkasi ing Februari 1798 nalika Prancis nggawa paus dadi tawanan. Sebab prajanjèn iku dibatalaké yaiku upayané Prancis kanggo nyebaraké Révolusi.

Jenderal Duphot saking Napoleon, wonten ing Roma ing taun 1797 minangka pérangan saking pasukan ekspedisi Prancis ingkang dipunutus déning Directory, pamaréntahan ingkang nalika semanten dados panguwaos ing Prancis. Ancasing ekspedisi Prancis dhateng Italia, ingkang nyakup ugi wontenipun Jenderal Duphot ing Roma, inggih punika kanggé nyengkuyung Républik Roma, satunggaling nagari klien ingkang boten dangu yuswanipun, ingkang dipundhirèkaken déning pasukan révolusionèr Prancis wonten ing Semenanjung Italia. Ing mangsa punika, tiyang-tiyang Prancis kanthi aktif melu nyengkuyung gerakan-gerakan révolusionèr lan nyebaraken cita-cita révolusionèr ing saindhenging Éropah. Ing Italia, piyambakipun ngupados njungkiri monarki-monarki lan ngadegaken républik-républik ingkang dipuntuladani saking Républik Prancis.

Rawuhipun lan tindak-tanduk Duphot ing Roma nuwuhake panentangan saka golongan-golongan konservatif, kalebu para panyengkuyung Nagara-Nagara Kapausan lan para bangsawan lokal. Ing sasi Dhésèmber 1797, sajroning sawijining bentrokan antarané pasukan Prancis lan para panyengkuyung Nagara-Nagara Kapausan, Jendral Duphot dipatèni, lan kanthi mangkono alesan lahiriah tumrap Napoleon kanggo ngutus Jendral Berthier supaya nyekel paus minangka tawanan ing taun candhaké dadi katetepaké. Prajanjian tentrem sing kacuwil antarané raja-raja sisih kidul lan sisih lor nyedhiyakaké pamecut ing kaloro sajarah kasebut tumrap raja sisih lor katawan déning raja sisih kidul.

Ayat kawolu ngandika, “uga bakal nggawa minangka tawanan menyang Mesir para allahé, bebarengan karo para pangérané, sarta piranti-piranti aji saka salaka lan emas.” Nalika Ptolemaios bali menyang Mesir minangka panggenepan ayat iki, wong-wong Mesir maringi dhèwèké gelar “Euergetes” (Sang Dermawan), minangka pakurmatan tumrap pakaryané anggoné mbalèkaké brahala-brahala lan barang-barang pusaka sing sadurungé wis direbut saka wong-wong mau déning ratu saka lor. Ing taun 1798, kedadéan penjarahan Roma déning wong Prancis. Mung sajroning sedina waé, para ahli sajarah nyathet yèn limang atus kreta sing ditarik jaran, ana ing sangisoring pengawalan militèr sing kuwat, katon ninggalaké kutha iku.

Arak-arakan mau ngemot cacahing patung antik lan lukisan-lukisan Renaissance sing tanpa upama akehé, kang déning Prancis dijupuk dadi kagungané manut prajanjèn karukunan Tolentino sing wis dilanggar. Karya-karya seni mau kalebu golongan Laocoon, Apollo Belvedere, Dying Gaul, Cupid lan Psyche, Ariadne ing Naxos, Venus Medici, lan arca-arca raseksa saka Tiber lan Nilus; permadani lan lukisan-lukisan karya Raphael, kalebu Transfiguration, Madonna di Foligno, Madonna della Sedia, Santa Conversazione karya Titian; lan akèh karya liyané manèh. Mung sawatara taun sawisé kuwi, bandha-bandha asil colongan iki dipameraké ing Musee Napoleonian ing Louvre, kang dibukak ing taun 1807. Kaya déné Ptolemy dipunpuji amarga mbalèkaké bandha-bandhané wong Mesir, mangkono uga bandha-bandha sing digawa saka Roma dipasang ana ing péranganing musiyum kang dijenengi manut asmané Napoleon.

Ayat lima nganti sanga minangka paralel sing sampurna karo sajarah kang diwiwiti ing taun 538 lan dipungkasi ing taun 1798 lan 1799. Ayat-ayat mau selaras karo ayat telung puluh siji

nganti telung puluh enem, kang kawewakili ing enem ayat pungkasan ing pasal iki, kang nggambarake penguwatan pungkasaning Roma modhèrn nalika ngrebut telung alangan, lan pungkasane tekan pungkasané tanpa ana siji waé kang nulungi. Banjur ayat sepuluh ngandharake sajarah taun 1989.

Nanging para putrané bakal kaobong semangat perang, lan bakal nglumpukaké wong akèh saka bala sing gedhé; lan siji temenan bakal teka, lan mbrebegi kaya banjur, lan nembus ngliwati; banjur dhèwèké bakal bali, lan kaobong manèh semangaté, nganti tekan bètèngé. Daniel 11:10.

Kasampurnan sajarah saka ayat sepuluh punika nggambaraken taun 1989, nalika kapapan, lumantar pakempalan rahasia kaliyan Ronald Reagan, “mbludag” lan “ngliwati” Uni Soviet, namung nilar bentengipun (Rusia), nalika Uni Soviet (USSR) buyar amargi akibat Perestroika.

Lan ing wekasaning wektu, ratu sisih kidul bakal nyurung marang dheweke; lan ratu sisih lor bakal teka nglawan dheweke kaya prahara, nganggo kréta perang, lan nganggo para wong nunggang jaran, lan nganggo kapal-kapal akèh; lan dheweke bakal mlebu menyang negara-negara, lan bakal mbrebegi sarta ngliwati. Daniel 11:40.

Sajarah ing ayat sepuluh nggambarake sawijining pambalasan tumrap panaklukan raja ing sisih lor déning raja ing sisih kidul ing taun 246 SM, lan dadi pralambang pambalasan tumrap panaklukan raja ing sisih lor déning raja ing sisih kidul ing taun 1798. Ayat patang puluh diwiwiti kanthi wektu wekasan ing taun 1798 nalika raja ing sisih kidul (Prancis atheis) marakake tatu mematenaké marang raja ing sisih lor (kakuwasan kepausan), lan kawujud kanthi ambruké Uni Sovyèt ing wektu wekasan taun 1989. Wektu wekasan ing taun 1798 diwakili ing ayat patang puluh déning ukara, “Lan ing wektu wekasan raja ing sisih kidul bakal nyundhul marang dhèwèké.” Tanda titik loro (:) sing misahaké pérangan pungkasan ayat iku nandhani “wektu wekasan” sabanjuré ing taun 1989. “Lan raja ing sisih lor bakal teka nglawan dhèwèké kaya angin puyuh, nganggo kréta-kréta perang, lan para penunggang jaran, sarta akèh kapal; lan dhèwèké bakal mlebu ing nagara-nagara, lan bakal mbrebegi lan ngliwati.”

Kita badhé nglajengaken pasinaon punika wonten ing artikel salajengipun.

“Saben bangsa sing wis mlebu ing panggung tumindak wis diparengaké ngenggoni papané ana ing bumi, supaya katon apa bangsa iku bakal netepi ancasé ‘Panjenenganing Sing Mirsani lan Sing Suci.’ Ramalan wis nglacak munggah lan rubuhé karajan-karajan gedhé donya—Babil, Medo-Pèrsia, Yunani, lan Rum. Marang saben karajan mau, kaya dene marang bangsa-bangsa sing kakuwatané luwih cilik, sajarah mbalèni awaké dhéwé. Saben-saben nduwèni mangsa panggawéné, saben-saben gagal, kaluhurané luntur, kakuwatané sirna, lan papané diganti déning liyané....”

“Saka munggah lan rubuhe bangsa-bangsa, kaya kang katuduh cetha ana ing kaca-kaca Kitab Suci, wong-wong iku kudu sinau sepira tanpa ajiné kamulyan lahiriah lan kadonyan belaka. Babil, kanthi sakehing kakuwatan lan kaluhurané, kang tandhingané

durung tau katon manèh déning jagad kita wiwit nalika iku,—kakuwatan lan kaluhuran kang tumrap bangsa ing jaman iku katingal mangkono tetep lan langgeng,—nanging sepira tuntasé iku wus sirna! Kaya ‘kembang suket’ iku wus sirna. Mangkono uga sirnané samubarang kang ora ndadèkaké Gusti Allah minangka dhasaré. Mung apa kang kaiket karo karsané lan nglairaké sipat-Né kang bisa tetep lestari. Prinsip-prinsip-Né iku siji-sijiné prakara kang ajeg lan tetep kang dingertèni déning jagad kita.” Education, 177, 184.